

SLOVINSKÝ OBČASNÍK

3

Ročník V.

september 2009

Nepredajné

VÁŽENÍ SPOLUOBČANIA!

Opäť nastal čas na chvíľu sa zastaviť a zhodnotiť naše doterajšie aktivity. V prvom rade musíme spomenúť realizáciu projektu „Rekonštrukcia a modernizácia Základnej školy v Slovinkách“. Na realizácii pracuje firma GMT projekt spol s.r.o. Bardejov. Táto firma bola úspešným uchádzačom verejného obstarávania. Časť týchto prác bude ukončená do konca novembra 2009 a to výmena strešnej krytiny na hlavnej budove, zateplenie hlavnej budovy a odvodnenie celej budovy ZŠ. Budúci rok budú pokračovať práce na zateplení ostatných dvoch budov základnej školy. Ďalším z projektov, do ktorých sa naša obec zapojila, je „Revitalizácia centrálnej zony obce Slovinky“. Aj v tomto projekte sme boli úspešní a obec získala finančné prostriedky z fondov EU. Tento projekt by mal byť realizovaný do dvoch rokov. Na projektovej dokumentácii pracovala firma IKF s.r.o. Poprad, ktorá bola víťazom verejného obstarávania. V týchto dňoch v Dome kultúry sa ukončila rekonštrukcia elektrického zariadenia, ešte sa pracuje na

vysprávkach po tejto rekonštrukcii. Začala sa výstavba oporného múru a manipulačnej plochy pri strednom cintoríne. Na tomto projekte pracujú občania našej obce na dohodu o vykonaní práce. Dokončili sa práce na rekonštrukcii kuchyne a školskej jedálne v MŠ. Vybudovali sa nové schody a strieška pri MŠ v Slovinkách, ktoré boli v havarijnom stave a hrozilo nebezpečenstvo úrazu detí a ich rodičov.

Obec sa plánuje zapojiť do projektov na protipovodňové opatrenia z Regionálneho operačného programu 2.1. Naše vodné toky sú v majetku Slovenského vodohospodárskeho podniku. Je nutné dohodnúť sa s nimi na podmienkach, aby sme my, ako obec, mali možnosť zapojiť sa do projektov. V týchto dňoch prebiehajú rokovania so SVP. Bude to veľmi náročná a zdĺhavá procedúra na doložení všetkých podkladov firme, ktorá sa bude podieľať na projektovej dokumentácii. Naše potoky po dlhých rokoch zmenili svoje korytá na veľa úsekoch. Je potrebné majet-

kovo-právne vysporiadať pozemky alebo vrátiť potok do pôvodného koryta, čo nie je v niektorých miestach možné. Je veľa miest, ktoré sú nevyhovujúce, alebo lepšie povedané veľmi úzke, aby sa tam dalo naprojektovať koryto na tisícročnú vodu. Povedzme si otvorene, že nájdú sa aj úseky kde majitelia majú priradené pozemky, kde bol pôvodne vodný tok. Nájdú sa miesta, kde budú musieť občania odstúpiť časť svojho pozemku, aby bola možná regulácia. Preto bude záležať aj na spoluobčanoch a na ich postoji k tomuto faktu. Je možné že aj na tomto bode môže stroskotať úspešnosť realizácie projektovej dokumentácie. Čaká nás veľa úskalí ktoré budeme musieť v tomto období zdolať a veľa problémov ktoré treba riešiť. Tak veríme, že sa tento zámer podarí úspešne doviesť až dokonca. Naša obec by to potrebovala ako soľ.

Gabriela Kopnická
zástupca starostu obce

Medový trň môjho srdca

Každý človek má na tomto svete uponáhľaného života svoje miesto. Miestečko, ktoré sa mu svojou atmosférou, vzhľadom vrylo a ubytovalo hlboko v srdci. Na toto azylové miesto chodí načerpať nové sily alebo sa sem jednoducho rád vracia, keď sa ocitne na kopcoch života, raz hore a inokedy zasa dolu. Pre mnohých ľudí je práve týmto útočiskom rodná dedina, mesto či kraj, v ktorom prežil prvé roky svojho bezstarostného života. Ono voňavé miestečko sa mu spája s radosťou, krásou, nezištným priateľstvom s milovanými priateľmi, ľuďmi... V mojom srdci sa takéto miesto plné pohody ubytovalo v podobe dediny, dedinky, dedinôčky. Nenarodila som sa priamo v jej náručí, ale žijem v nej odjakživa. Slovensko je krajinou mnohých krásnych dedín, ale tá moja je len jediná jediná na celom svete.

Slovinky zapustili svoje korene do kraja chudobného na prácu. Do doliny, ktorej údolím sa šírila odpradávná ozvena privlastku „hladová“. Aj napriek chudobe si ľudia na Spiši vzájomne pomáhali a vzájomne sa snažili prekríčať hladnú ozvenu...

Milí, dobrosrdeční, úprimní, láskavi ľudkovia sa v mieste môjho srdca nájdú aj dnes. Pracovití muži,

ktorí vyrástali na tradíciách baníctva. Statoční chlapci, ale i robotné žienky zvrätajúce sa v domácnosti ešte nevymreli.

Takito ľudia žijú v mojej dedinôčke. V súčasnosti žijú

Súdržnosť, pevnú vôľu a lásku dostala pred stáročiami do vienka moja obec a obdarovala nimi aj svojich obyvateľov. Ti dokázali kedysi v chudobe a biede postaviť krásny chrám zasvätený svätému veľkomučníkovi Jurajovi, ktorý ju ako dominantu našej obce chráni už dvesto rokov. Práve pre svoj vek, historickú hodnotu, poslanie a nádhru bola naša obec so svojimi skvostami vyhlásená za jedno z piatich pútnických miest v Košickom kraji.

Ľudia však nechodia obdivovať len chrám, ale aj prírodné zákutia mojej srdcu blízkej dediny. Lúky, hory, lesy, pasienky, potoky, potôčky či horské bystriny, ktorými Boh v lone chudobného kraja vôbec nešetřil. Ľuďom sa tu prihovára príroda na každom kroku v podobe rozmanitého vtáčtva, chránenej zveri, kľanajúcich sa stromov, tancujúcich pestrofarebných kvetov.

Detaily prírody sa s dobrotou ľudí spájajú do úžasného celku. Dedinky, ktorá ostane v mojom srdci a srdci mojich rodákov navždy zapichnutá ako medový trň.

Róberta Slezáková

síce štandardným veľkomestským životom, ale ľudové a banické tradície, zvyky, obyčaje uchovávajú. Vkrádajú sa do ich bežného života a stávajú sa jeho súčasťou v podobe tancov, piesní, obradov. Bohatstvo našich predkov každoročne vrcholí na folklórnej slávnosti, kde sa zídu obyvatelia mojej obce ako jedna veľká rodina.

OBEČNÝ ÚRAD INFORMUJE

Uznesenie č.4

z mimoriadneho zasadnutia Obecného zastupiteľstva v Slovinkách konaného dňa 31. 8. 2009.

Obecné zastupiteľstvo

A./ SCHVALUJE:

1./ Odkúpenie alebo nájom parcely č.90537 o výmere 8910 m² zapísanej na LV 1291 ako parcela registra „E“, v hodnote 1 EUR.

8. poslanci za 0 proti 0 zdržalo sa hlasovania

2./ Odkúpenie parcely č. 536 o výmere 902 m² zapísanej na LV č.1231 ako parcela registra „E“, v hodnote 1 EUR. Zároveň sa spíše zmluva o budúcej kúpnej zmluve, kde obec Slovinky sa zaväzuje na odpredaj stavebného pozemku – st.parcela o výmere 902 m² v plánovanej IBV v kat. území Vyšné Slovinky predávajúcemu v hodnote 1 EUR.

8. poslanci za 0 proti 0 zdržalo sa hlasovania

Uznesenie č.5

zo zasadnutia Obecného zastupiteľstva v Slovinkách konaného dňa 24. 9. 2009

Obecné zastupiteľstvo:

A./ BERIE NA VEDOMIE:

1./ Správu zástupcu starostu obce o plnení prijatých uznesení.

B./ SCHVALUJE:

1./ Zmenu poradia programu zasadnutia.

6. poslanci za 0 proti 0 zdržalo sa hlasovania

2./ Odpredaj obecného pozemku na základe žiadosti Ing.Mariána Mnicha o odkúpenie parcely č. 1914/3 podľa GP o výmere 102 m² za úradnú cenu 1,66 EUR / m².

5. poslanci za 0 proti 1 poslanec zdržal sa hlasovania

3./ Odpredaj obecného pozemku na základe opätovnej žiadosti p. Jozefa Grabana o odkúpenie parcely č. 900/6 za úradnú cenu 1,66 EUR / m².

5. poslanci za 0 proti 1 poslanec zdržal sa hlasovania

4./ Inventarizačnú komisiu pre MŠ v Slovinkách, v zložení p. G. Kopnická, p. A. Rybárová a p. J. Seman.

6. poslanci za 0 proti 0 zdržalo sa hlasovania

5./ Podpísanie zmluvy o dielo na rekonštrukciu elektrozariadenia v DK Slovinky.

6. poslanci za 0 proti 0 zdržalo sa hlasovania

6./ Rekonštrukciu stropu v kinosále DK Slovinky.

6. poslanci za 0 proti 0 zdržalo sa hlasovania

7./ Preklenovací úver v DEXIA banke na financovanie rekonštrukcie ZŠ v Slovinkách

6. poslanci za 0 proti 0 zdržalo sa hlasovania

C./ UKLADÁ:

1./ V mesiaci október vysielať reláciu v miestnom rozhlase o jesennom upratovaní a orezávaní konárov.

T: do konca októbra 2009 Z: starosta obce

2./ Výjazdové zasadnutie finančnej komisie na preverenie žiadosti p. Csomora, p. Karolčíka a p. Horvátha.

T: 02.10.2009 Z: predseda finančnej komisie

3./ Vyzvať PVS na urýchlenie rekonštrukcie vodovodného potrubia

T: do 15.10.2009 Z: starosta obce

4./ Uskutočnenie inventúry v MŠ Slovinky a školskej jedálni v Slovinkách

T: do konca novembra 2009 Z: predseda inventarizačnej komisie

D./ NESCHVALUJE:

1./ Vstup do združenia MASKY – Miloj Spiš.

3. poslanci za 3. poslanci proti 0 zdržalo sa hlasovania

Uznesenie č.6

z mimoriadneho zasadnutia Obecného zastupiteľstva v Slovinkách konaného dňa 24.10.2009

Obecné zastupiteľstvo:

A./SCHVALUJE:

1. Zapojiť sa do projektov REGOP 2.1. – Ochrana pred povodňami

6.poslanci za 0 proti 0 zdržalo sa hlasovania

Riaditeľstvo ZŠ v Slovinkách oznamuje

■ že v dňoch 29. 10. – 30. 10. 2009 v nočných hodinách z areálu ZŠ bolo odcudzené väčšie množstvo ■ izoláčného materiálu, ktorý sa používa pri rekonštrukcii budovy.

■ Tento čin je v hlbokom rozpore s morálnym správaním aj vzhľadom na to, že túto školu navštevujú naše ■ deti, vnúčata a je preto dôležité túto inštitúciu skôr podporovať ako ju okrádať!

■ Nebolo ľahké získať finančné prostriedky na projekt rekonštrukcie školy, preto vás prosíme, aby sa tí, ■ ktorí majú akékoľvek informácie o danej krádeži prihlásili na Obecnú úradu alebo u riaditeľky školy.

■ Anonymita svedkov bude zaručená!

SPOLOČENSKÁ KRONIKA

Za obdobie mesiacov júl, august, september 2009

SRDEČNE BLAHOŽELÁME NAŠIM JUBILANTOM

95 – roční

Mária Žofčinová

90 – roční

Katarína Petruňová

85 – roční

Anna Kieferová

Mária Romanová

80 – roční

Ondrej Juščák

Zuzana Nunhartová

75 – roční

Mária Bičkošová

Ondrej Ivančo

Michal Kropiňák

65 – roční

Mária Frycová

Juraj Karolčík

Elena Pijalová

Juraj Seman

Helena Semanová

František Slebodník

Anna Slovinská

Rudolf Vereš

Elena Žigová

60 – roční

Michal Čech

Ján Ďorko

Štefan Ontko

Anna Pačanová

Anna Perháčová

Marta Perháčová

Štefan Petruňa

Mária Petruňová

DO MANŽELSTVA VSTÚPILI

Ing. Ján Kolej – Ing. Jana Herbertová

Mgr. Michal Perhác – Ing. Darina Veinperová

Matúš Minčeff – Zuzana Juránová

Štefan Štec – Mária Lukáčová Jacková

Peter Perhác – Martina Patzová

Róbert Bikár – Zlatica Gožová

Ing. Peter Bencko – Ing. Lucia Slovinská

Branislav Čech – Miroslava Kaščáková

Marek Mackoviak – Katarína Kieľarová

NARODILI SA

Lea Anna Heller

Petra Tejbusová

Nina Sofia Rimská

Damián Ďorko

ROZLÚČILI SME SA

Mária Nemčíková 1929 – 2009

Mária Čechová 1939 – 2009

Helena Breznayová 1926 – 2009

Ľubica Saterová 1951 – 2009

Mária Horváthová 1936 – 2009

Mária Patzová 1927 – 2009

Opravujeme chybu vzniknutú v predošlom čísle v rubrike ROZLÚČILI SME SA, za čo sa ospravedlňujeme.

Anna Patzová 1923 – 2009

Melánia Faltanyová 1927 – 2009

Michal Čipkár 1921 – 2009

KULTÚRNE AKCIE OBECNÉHO ÚRADU

Každý rok sa v Slovinkách konajú folklórne slávnosti „Titi Lombom“. Tento rok boli o to výnimočnejšie, že sláviли svoje 15. výročie. Tradičným usporiadateľom týchto slávností je Obecný úrad v spolupráci s obecným zastupiteľstvom. Konali sa 15.08.2009 v amfiteátri Kultúrneho domu v Slovinkách. Za krásneho slnečného dňa sa slávnosti začali sprievodom po obci a o 15.00 hod. sa všetkým zúčastneným divákom predstavili folklórne súbory na pódiu nášho amfiteátra. Na úvod ako prvá vystúpila naša folklórna skupina Slovinka a po nej sa predstavili ďalší účin-

TITI LOMBOM

kujúci a to detská skupina Slovinčička zo Sloviniek, súbor Jahodná z Košíc, súbor Magura a detský súbor Maguráček z Kežmarku. Nakoniec svoje umenie predviedlo trio mužov pod názvom „Bačovská šou“. Ich vystúpenie sa týkalo pastierskej kultúry a v programe využili viacero pastierskych i signálnych nástrojov ako fujara, píšťalky, gajdy a zaujímavé praskanie bičom. Toto netradičné vystúpenie určite zau-

jalo nie jedného diváka. Jednotlivé vstupy hovoreným slovom sprevádzala pani Anna Bučková. Pre naše ratolesti, menšie i väčšie, bola pripravená veľká nafukovacia žirafa, kde sa deti mohli veselo vyblázniť. Nakoniec sme sa dočkali žrebovania tomboly. Preto v neposlednom rade patrí veľká vďaka všetkým sponzorom, ktorí prispeli do tomboly vecným alebo finančným darom. Snažme sa zachovávať si naše tradície pre budúcu generáciu.

Lucia Frycová

SLOVENSKÉ NÁRODNÉ POVSTANIE

Dňa 28.08.2009 o 15.00 hod. sa uskutočnilo kladenie vencov pri pamätníkoch padlým vojakom. Ich pamiatku sme si uctili zádušnou svätou omšou za účasti duchovných otcov a občanov našej obce. Najprv sa všetkým prihovril starosta obce Michal Pačan a pripomenul nám vtedajšiu históriu.

SNP bolo ozbrojené povstanie Slovenských povstaleckých jednotiek počas II. svetovej vojny, proti vstupu nemeckého Wehrmachtu na Slovenské územie. Začalo sa 29. augusta 1944 ako obrana pred nemeckými okupačnými jednotkami. Centrom povstania bola Banská Bystrica. Nemecké jednotky povstaleckú armádu porazili v noci z 27. na 28. októbra 1944. Časť jej jednotiek prešla na partizánsky spôsob boja. Partizánsky boj narušoval zásobovanie frontu, čo sťažovalo bojovú taktiku Nemcov. Na Slovensku sa pripravoval občiansky odboj proti ideológii nemeckej ríše, proti prenasledovaniu a odvlečeniu našich občanov do koncentračných táborov. Do SNP sa zapojili nielen partizáni, ale aj 40-tisícová slovenská armáda, slovenský ilegálny odboj a stovky pomocníkov, najmä v dedinách na strednom Slovensku. Nebol to odboj proti Slovenskému štátu, ale za oslobodenie spod fašizmu. O tom svedčí aj skutočnosť, že do SNP sa zapojilo 32 národností, najmä početné skupiny Rusov, Francúzov, prenasledovaných židov, ale aj Čechov, Maďarov a ďalších národností. Na pomoc prišla aj anglická a americká misia.

Dôležité boje sa odohrávali pri Strečne, Telgarte, na prístupoch k Banskej Bystrici, Breznu a Zvolenu. SNP bolo vojensky významnou pomocou Červenej armády a armádnemu zboru generála Ludvíka Svobodu, ktoré sa v bojoch približovali k územiu Slo-

venska. V konečnom dôsledku aj v Povstaní išlo o oslobodenie vtedajšieho Československa.

V tomto historickom zápase proti presile a dobre vyzbrojenému nepriateľovi išlo o slobodu našich národov, o demokraciu a to, aby sme prežili. V tom je

veľký a nespochybniteľný odkaz SNP pre dnešok. S úctou a vďakou si spomínajme na tých, ktorí v tomto veľkom boji položili svoje životy.

Ing. Anna Krajňáková

AKO TRIEDIŤ ODPAD

Čo je odpad? Odpad to je všetko, čoho sa zbavujeme, alebo sa zbaviť chceme preto, lebo to už nepotrebujeme. V súčasnosti je to jedným z najväčších globálnych problémov a hrozieb pre životné prostredie a ľudské zdravie. Poďme tomu pomôcť! Ako? No predsa triedením odpadu a jeho následným odvozom na zhodnotenie!

Ako správne triediť?

Papier /PAP/:

patrí sem: noviny, časopisy, knihy, kartóny, zošity, korešpondencia, lepenka

nepatrí sem: znečistený papier (a to potravinami, farbou, maltou, zeminou), umelohmotné obaly, stanioly, celofán, hygienické potreby, použité plienky, voskovaný papier

Značky na obaloch: PAP 20,21,22 – separujeme do modrých vriec

Sklo /GL/:

patrí sem: fľaše od nápojov, sklenené nádoby, zaváraninové poháre, tabuľové (okenné) sklo.
nepatrí sem: porcelán, keramika, zrkadlá, drôtené sklo, autosklo, sklobetónky, TV obrazovky, žiarovky, žiarivky, zaváraninové poháre s obsahom zaváranín.

Značky na obaloch: GL 70,71,72 – separujeme do zelených vriec

Plasty, kovové obaly, VKM / Tetra Pack/

patrí sem: plastové fľaše od minerálok, malinoviek, rastlinných olejov (označenie PET alebo 1), obaly od aviaží, čističiacich prostriedkov, šampónov (označenie HDPE alebo 2), Záhradné, strešové a obalové fólie, igelitové tašky a vrecia, záhradný nábytok, plastové koše na odpady a prádlo, prepravky, penový polystyrén.

nepatrí sem: znečistené plasty (potravinami, zeminou, maltou, farbou, chemikáliou), plastové obaly z motorových olejov a iných ropných produktov, celofán, obaly z cukríkov, keksov, plastové predmety s obsahom kovov, podlahové krytiny, guma, molitan, PVC.

Kovové obaly

patrí sem: konzervy od rôznych potravín (označenie FE alebo 40, ALU alebo 41), plechovky od nápojov (coca-cola, pivo), hliníkové viečka (jogurt, maslo, smotana), alobal, tégly od paštét, čajových sviečok, veľkoobjemový kovový šrot (potrubie, staré pletivo, riad, vedrá).

VKM (Tetra Pack)

patrí sem: stlačené umyté tetrapakové obaly od mlieka, smotany, ovocných šťiav, džúsov, vína s hliníkovou ako aj plastovou fóliou vo vnútri.

Značky na obaloch: PET/1, PET/2,4, ALU/41, FE/40, CE/80-98 – separujeme do žltých vriec.

SPRÁVA FK BANÍK SLOVINKY

Žiaci: ako sme už informovali našich fanúšikov, naši žiaci postúpili do vyššej súťaže. Vedenie aj fanúšikovia si dali na začiatku súťaže cieľ udržať sa v 1. okresnej súťaži. U žiakov sa celkom obmenil káder. Do vyššej súťaže sme nastupovali s cieľom skonsolidovať mužstvo. Aké bolo naše prekvapenie, keď naši chlapci od začiatku súťaže zbierajú jednu výhru za druhou a po šiestich kolách trónia na čele súťaže bez straty bodu. Len tak ďalej chlapci! Fanúšikovia, vedenie FK i váš tréner sú na vás hrdí!

Dorast: aj naši dorastenci postúpili do piatej ligy. Súťaž začali s omladeným kádrom a hneď na úvod súťaže zvíťazili v Medzeve, no po tomto víťazstve sa im akosi lepi smola na kopačky. Nešťastne postrácali body doma aj vonku. Hra našich chlapcov nie je zlá a veríme, že túto smolu v krátkom čase prekoniajú.

Muži: V kádri mužov nastali mnohé zmeny. Za tých chlapov, ktorí opustili mužstvo sme pribrali hráčov z Krompách, ktorí mali záujem reprezentovať Sloviniky. Taktiež sa A mužstvo posilnilo vlastnými odchovancami. Súťaž začala dobre, nebyť mužstva zo Spišskej Novej Vsi B, naši muži by bez straty bodu boli na čele tabuľky.

Vedenie oznamuje všetkým priaznivcom, že v krátkom čase chceme otvoriť klubovnú FK a to v areáli futalového klubu. Srdečne vás privítame!

BEH ULICAMI KROMPÁCH

44. ročník „Beh ulicami Krompách“ sa nám nevydaril a to v tom slova zmysle, že nás všetkých, čo sme sa chystali postaviť na štartovnú čiaru zradilo počasie. Aj, pre tých čo akciu pripravovali, nebolo ľahké rozhodnúť, ako pokračovať. Napriek zlému počasiu sa preteky odohrali a postupne sa na štartovnú čiaru postavili deti z materskej školy a ostatné vekové kategórie detí. Všetkým tým, ktorí zvládli svoj úsek, patrí veľká pochvala, pretože za takýchto podmienok to bolo veľmi náročné. Deti sa nevzdali, popasovali sa s nepriazňou počasia a podali vynikajúce športové výkony. Našu školu a obec reprezentovalo sedem detí:

III. trieda: Katarína Mnichová, Beáta Ďorková, Marianna Tulejová

IV. trieda: Katarína Brutovská

V. trieda: Simona Brutovská, Juliana Šimková

VI. trieda: Andrea Ďorková

MŠ reprezentoval Peťko Seman, ktorí sa s veľkým prekvapením postavil na najvyšší stupeň víťazov. Víťazstvo pre našu školu vybojovala Katarína Brutovská, ktorá z roka na rok podáva čoraz lepšie športové výkony.

Všetky deti si zaslúžia pochvalu a poďakovanie, že sa vôbec rozhodli postaviť na štartovnú čiaru a vydali zo seba maximum, a tak vzorne reprezentovali svoju školu, obec a sami seba. Poďakovanie patrí aj rodičom, ktorí umožnili svojim ratoľstia vyskúšať si svoje sily so súperom.

Dúfame, že nasledujúci ročník nám počasie bude priat a behu sa zúčastnia aj ostatní.

Livia Susová, ZŠ Slovinky

ŠPORT A MY

Septembrovým zvončením sme si uvedomili, že čas prázdnin sa už skončil a začínajú pre nás iné povinnosti – povinnosti školáka. Či veríte alebo nie, tešíme sa na mimoškolskú činnosť, na krúžky, o ktoré nuda na našej škole nie je. Hlavne sa tešíme na pohybové aktivity, pretože my – slovincké deti – máme veľmi radi šport. Spoločne s vedúcou krúžku pohybových hier, p. uč. Susovou, sme začali aj my 09.09.2009 svoju činnosť. Stretávame sa v telocvični každý utorok a štvrtok v čase od 15.30 – 17.30 hod. Je nám tam dobre a tak rozvíjame svoj športový talent a nadobúdame nové vedomosti a poznatky z oblasti športu. V šk. roku 2009/2010 plánujeme veľa športových akcií, na ktoré vás srdečne pozývame. Máme veľa šikovných žiakov a tak na ich podnet začala prvá septembrová športová akcia – medzitriedny futbalový turnaj o „Putovný pohár p. riaditeľky školy“. Je to II. ročník a my veríme, že žiaci podajú pekný športový výkon. Držíme im palce a o jeho priebehu vás budeme informovať. Druhým a veľmi pekným športovým podujatím je už 44. ročník „Beh ulicami Krompách“. Veríme, že sa tam stretne v hojnom počte a tak budeme vzorne reprezentovať slovinckú obec – školu, ktorú radi navštevujeme.

Nie je dôležité vždy vyhrať, ale sa zúčastniť a tak motivovať aj ostatných. Tešíme sa nabudúce a dovidenia.

Športovci ZŠ Slovinky a vedúca krúžku p. Lívia Susová

ZDRAVOTNÍCKE OKIENKO

KRVÁCANIE

Krvácanie je vytekanie krvi navonok, alebo do telesných dutín a vnútorných orgánov v dôsledku porušenia steny ciev.

Môžeme ho rozdeliť na: 1.) vonkajšie – vzniká z dôsledku úrazu. Krváčať môžeme pri poškodení kožného krytu pri poraneniach bodných, strelných, tržných, zhmoždených alebo z prirodzených otvorov – krv vyteká z úst, nosa, ucha, konečníka, pošvy alebo močových ciest.

2.) vnútorné – je veľmi závažné, navonok nie je nič vidieť, krv nevyteká navonok. Vzniká pri poraneniach prenikajúcich do telesných dutín- brucho, hrudník a do vnútorných orgánov- žalúdok, črevo. Pri podozrení na vnútorné krvácanie je dôležité okamžite privolať odbornú pomoc.

VONKAJŠIE KRVÁCANIE:

Rozpoznanie vonkajšieho krvácania nie je problémom – je viditeľné navonok.

Pri poskytovaní prvej pomoci nerozlišujeme či sa jed-

ná o krvácanie z tepny alebo zo žily. Prvá pomoc sa poskytuje rovnako a mimo nemocnice nie je možné rozlíšenie tepnového a žilového krvácania.

Pri poskytovaní prvej pomoci je dôležité:

- 1.) znížiť prietok krvi v časti tela kde je krvácanie – zdvihnúť krvácajúcu končatinu nad úroveň srdca
- 2.) zatvoriť poškodené cievy – tlakom v rane.

Prvá pomoc:

- poraneného uložiť do ležiacej polohy
- okamžite zatlačiť ranu prstami alebo dlaňou. Ak je postihnutý pri vedomí, môže tak urobiť on sám. Podľa možnosti prekryť ranu sterilným obvazom, alebo čistou látkou.
- na miesto odkiaľ vyteká krv priložíme celý nerozvinutý obväz a druhým ho obtočíme tak, aby prestalo krvácanie, ak obväz presakuje, priložíme na neho ďalšiu vrstvu
- pri krvácaní z končatín zdvihneme krvácajúcu končatinu nad úroveň srdca

- zabrániť šoku : vzniká pri rozsiahlom krvácaní, ohrozuje na živote.

Pre ľahké zapamätanie:

pri poskytovaní prvej pomoci platí pravidlo 5Z
Zistiť krvácanie, Zatlačiť v rane, Zdvihnúť nad srdce, Zabrániť šoku, Zdravotnícka pomoc

Prvá pomoc pri krvácaní z nosa

1. Postihnutého posadiť s predklonenou hlavou, uvoľniť odev okolo krku a nechať dýchať ústami.
2. Dôležité je aj upokojenie postihnutého.
3. Stlačiť mäkkú časť nosových krídel (tesne pod chrupkovou časťou).
4. Po 10 minútach uvoľniť, ak náhodou krvácanie pokračuje opakovať postup.
5. Po zastavení sa vyhybať 2 hodiny smrkaniu, námahe a horúcim nápojom.
6. Ak sa krvácanie nezastaví do 30 minút je nevyhnutné špecializované vyšetrenie na krčnom oddelení (ORL).

MUDr. Pačanová Dagmar

NÁBOŽENSKÉ OKIENKO

Prijmime milosť, ktorá je nám ponúknutá.

Každoročne v latinskej cirkvi slávime 1. novembra sviatok Všetkých svätých a 2. novembra Všetkých verných zosnulých. Naše cintoríny zakvitajú ako jedna nádherná záhrada. Veríme, že mnohí naši zosnuli sú v nebi, preto je namieste hovoriť o svätosti. Svätí majú zvláštnu schopnosť zapôsobiť na nás vždy, keď čítame o ich modlitbe, o službe Bohu a o tom, ako prežili svoj život. Všetci tito kresťanskí hrdinovia, či už vyhlásení za svätých alebo nie, sú v nebi, tešia sa z Božej prítomnosti a z jeho blízkosti. Vyjadrené parafrázou Jánových slov, teraz už poznajú to, čo kedysi nepoznali (1 Jn 3, 2). Poznajú nádherné dedičstvo, ktoré chce Boh dať každému, kto koná pokánie a verí jeho Synovi.

Nevieme, ako vyzerať nebo, ale v niektorých veciach máme istotu. Svätý Augustín vo svojej knihe Boží štát napísal: „Naším prvým slobodným rozhodnutím bolo byť schopný nehrešiť. Naším posledným rozhodnutím bude nebyť schopný hrešiť.“ Inými slovami, keď raz budeme v nebi so všetkými svätými, všetky po-

kušenia a všetky túžby po hriechu budú zničené. Spolu s ľuďmi, ktorých dnes oslavujeme, budeme dokonale zjednotení v Božej sláve. Jeho svetlo nám bude neustále svietiť a budeme takí, aký je on.

Život na zemi je náročný a frustrujúci, plný pokušení a zmätkov – avšak máme veľkú nádej. Lebo tak ako svätí aj my sme Božie deti, sme objektom jeho lásky a starostlivosti (1 Jn 3, 1). Sila Božej lásky nám pomáha premôcť všetky naše slabosti, aby sme sa tu a teraz väčší podobali Ježišovi.

Svätí sú preto svätí, lebo odpovedali na pôsobenie Boha vo svojom živote. Dovolili, aby v nich pôsobila Božia milosť a pozdvihla ich na vyššiu úroveň poznania a priateľstva s Bohom. Hovoríme o nich, že sú svätí a dokonali, ale oni sa od nás vôbec nelišili. Jediné, čo urobili, bolo prijatie milosti. A to môže urobiť každé Božie dieťa.

“Bože, pomôž mi stať sa svätým. Nauč ma, ako uskutočniť tvoj plán so mnou. Zahŕň moju rodinu a mňa svojou láskou a nauč nás poznávať a plniť tvoju vôľu.”

ThLic. Štefan Kosturko, kanonik, dekan – farár

PREDSTAVUJEME

Vzhľadom na to, že tohto roku detská folklórna skupina Slovinčička oslávila svoje 10. výročie existencie, poprosila som vedúcu tejto skupiny pani Vierku Mižigárovú, aby zašla do minulosti a niečo napísala o tom, prečo jej cesta viedla k folklóru, ako začínala a ako vznikla táto detská folklórna skupina.

Moja cesta k folklóru

Odmalička som rada spievala. Boli to piesne, ktoré hrali v rozhlase jubilantom. Pamätám si aj to, že ako školáčka som túžila písať texty – ľudovky. Ale odvtedy prešlo veľa vody potokom. Prvýkrát som privoňala k folklóru na Festivale Rusínov – Ukrajincov vo Svidníku. V roku 1987 som práve v tomto meste zmaturovala a po

troch týždňoch prázdnin sme si so spolužiačkami dohodli stretnutie priamo v amfiteátri. Páčila sa mi táto atmosféra, tá masa usmievavých ľudí. Naša dedinská folklórna skupina Slovinčička tam bola prvýkrát vystupovať a hneď som sa aj prihlásila, že chcem s nimi nacvičovať. Mala som za sebou štyri roky spevokolu na ZŠ pod vedením pani učiteľky Čurilovej – dobrý základ. V tej dobe nás bolo veľa mladých, bolo veselo. Učila som sa naše piesne, tance a zvyky. Vystúpenia boli zážitkom. Postupne nás ubúdalo a tak sme vyhlásili pozvanie na zápis mladých. Prišlo ich šesť párov a ja som ich mala na starosť. Tak to išlo pekných pár rokov. Vystupovali sme vo Svidníku, vo Východnej, v Kamienke. S pani Elenou Perháčovou som absolvovala niekoľko školení vedúcich a v tej dobe som už začala písať texty piesní a scénare. V apríli 1999 sme vyhlásili v obecnom rozhlase pozvanie na zápis do detskej skupiny pre deti základnej školy, kde sa prihlásilo 18 detí. A začali sa nacvičovať prvé piesne, kroky a tance. Deti boli usi-

lovné a mali veľkú chuť učiť sa. A tak sme už v auguste vystúpili na festivale Titilombom v Slovinčičkách. Ľuďom sa to páčilo a pochvaly nás motivovali do ďalšej práce. Neskôr som som dostala prácu v Smižanoch, kde sme sa aj odsťahovali. Narodila sa mi dcéra Mária a tak som 2 roky chodila na skúšky len príležitostne a do veľkej Slovinčičky už vôbec. Po čase som urobila zopár výskumov u starých ľudí s magnetofónom, zozbierala zopár tém ako sa kedysi žilo. Opäť som prevzala skúšky a tak je tomu doteraz. Každý rok nacvičíme nové pásmo na festival Titilombom, piesne na regionálnu súťažnú prehliadku, alebo pásma, s ktorými vystupujeme na Spišských folklórnych slávnostiach na Spišskom salaši, alebo na festivale Smižanský víganček, vystúpenia na festivale tanca v Kropáčoch, alebo pripravujeme programy v našej obci a to pre dôchodcov – jubilantov, Dni obce Sloviniek, alebo pri iných príležitos-

tiach. Pred dvomi rokmi mi prišla ponuka na kurz učiteľa tanca I. stupňa s možnosťou získať certifikát. Ponuku som prijala a absolvovala som tri vikendy v Košiciach, kde nás učili o folklóre, folklóristike a tradíciách v regiónoch Slovenska. Zistila som, že mesto Košice folklórom žije a máme im čo závidieť. V súčasnosti ďalej pracujem s deťmi, máme mladého šikovného harmonikára Šimona Lučanského a 24 detí, ktoré bavi spev a tanec. Trocha je problém s naším nárečím, ktoré tu už používa málo ľudí a len zopár detí dokáže plynule hovoriť po rusnacky. A pritom cudzím sa to páči. Naozaj sa nemáme za čo hanbiť, je to naše dedičstvo, aj piesne, krásne zvyky a tradície. Vážme si ich, lebo sú jedinečné. Nikto nenaucí naše deti našim zvykom a našej kultúre ako my sami.

*Vierka Mižigárová
Lucia Frycová*

UZÁVIERKA NAJBLIŽŠIEHO ČISLA JE 10. decembra 2009